

NACRT

PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI

**UREDBE VIJEĆA (EZ) BR. 2201/2003 OD 27. STUDENOGA 2003.
O NADLEŽNOSTI, PRIZNANJU I IZVRŠENJU SUDSKIH ODLUKA U
BRAČNIM SPOROVIMA I U STVARIMA POVEZANIM S RODITELJSKOM
ODGOVORNOSTI, KOJOM SE STAVLJA IZVAN SNAGE UREDBA (EZ) BR.
1347/2000.**

S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, srpanj 2013.

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EZ) BR. 2201/2003
OD 27. STUDENOGA 2003. O NADLEŽNOSTI, PRIZNANJU I IZVRŠENJU
SUDSKIH ODLUKA U BRAČNIM SPOROVIMA I U STVARIMA POVEZANIM
S RODITELJSKOM ODGOVORNOŠĆU, KOJOM SE STAVLJA IZVAN SNAGE
UREDBA (EZ) BR. 1347/2000.**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) broj 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003), s konačnim prijedlogom zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1., a u svezi s člankom 70. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI
ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA
PROSITEĆI**

Na razini Europske unije u studenom 2003. godine donesena je Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000. Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 stupila je na snagu 1. kolovoza 2004. godine, a u primjeni je od 1. ožujka 2005. godine, osim članaka 67., 68., 69. i 70., koji se primjenjuju od 1. kolovoza 2004. godine. Uredba je u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama.

Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 se odnosi na građansko pravne stvari:

- prestanka braka (razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka);
- roditeljske skrbi odnosno odgovornosti (dodjelu, izvršavanje, prijenos, ograničenje ili oduzimanje te pravo na kontakte s djetetom);
- skrbništva i udomiteljstva i sličnih pravnih instituta;
- određivanja dužnosti svake osobe ili tijela koje brine o djetetu i njegovoj imovini, koje ga zastupa i koje mu pomaže;
- smještaja djeteta kod udomitelja ili u ustanovu;
- mjera zaštite djeteta koje se odnose na upravljanje, čuvanje ili raspolaganje djetetovom imovinom.

Predmetna Uredba, između država članica, ima prednost pred sljedećim konvencijama, u onoj mjeri u kojoj se one odnose na područje primjene ove Uredbe, i to pred:

- a) Haškom konvencijom od 5. listopada 1961. o ovlastima tijela i primjenjivom pravu s obzirom na zaštitu maloljetnika,
- b) Luksemburškom konvencijom od 8. rujna 1967. o priznanju odluka koje se odnose na valjanost brakova,
- c) Haškom konvencijom od 1. lipnja 1970. o priznanju razvoda i zakonskim rastavama,
- d) Europskom konvencijom od 20. svibnja 1980. o priznanju i izvršenju odluka koje se odnose na skrb nad djecom i ponovnoj uspostavi skrbi nad djecom i
- e) Haškom konvencijom od 25. listopada 1980. o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece.

Ovim se Zakonom osigurava provedba predmetne Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003. Predloženim zakonom utvrđuje se Ministarstvo socijalne politike i mladih kao središnje tijelo za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003, dok će tijela primjene biti sudovi i centri za socijalnu skrb.

Nadalje, predloženim zakonom definiraju se zadaće središnjeg tijela, odnosno Ministarstva socijalne politike i mladih u svojstvu središnjeg tijela te utvrđuju tijela primjene i njihov djelokrug.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona zahtijeva osiguranje sredstava u Državnom proračunu Republike Hrvatske. Republika Hrvatske 1. srpnja 2013. godine postala punopravna članica Europske unije te je potrebno osigurati sredstva za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) 2201/2003, koja je u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama.

Za provedbu ovog Zakona potrebna su dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske. Dodatna sredstva odnose se na: razliku plaće postojećih kadrova (s obzirom na povećani opseg i višu složenost poslova koje zahtijeva provedba ove Uredbe i Zakona), službena putovanja radi sudjelovanja predstavnika središnjeg tijela Republike Hrvatske na radnim sastancima središnjih tijela, edukacije službenika, troškove punomoćnika u području jurisdikcije Republike Hrvatske, a za podnositelje zahtjeva iz druge države (za pokrivanje troškova za rad *pro bono* punomoćnika u zastupanju stranke, sukladno Uredbi) te za usluge prevođenja (obraci i prateća dokumentacija dostavlja se središnjem tijelu na jeziku države primateljice). Sredstva su osigurana za 2013. godinu na razdjelu Ministarstva socijalne politike i mladih kao središnjeg tijela za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 te će se osigurati sredstva za 2014. i 2015. također na razdjelu Ministarstva socijalne politike i mladih.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj: 81/13) predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku radi usklađivanja s propisima Europske unije odnosno provedbe predmetne uredbe.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EZ) BR. 2201/2003 OD 27. STUDENOGA 2003. O NADLEŽNOSTI, PRIZNANJU I IZVRŠENJU SUDSKIH ODLUKA U BRAČNIM SPOROVIMA I U STVARIMA POVEZANIM S RODITELJSKOM ODGOVORNOSTI, KOJOM SE STAVLJA IZVAN SNAGE UREDBA (EZ) BR. 1347/2000, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom utvrđuje provedba Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (SL L 338, 23.12.2003., u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003).

(2) Ovim se Zakonom određuje središnje tijelo nadležno za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003, djelokrug i način rada središnjeg tijela.

(3) Ovim se Zakonom utvrđuju tijela nadležna za postupanje te za donošenje odluka na području primjene Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi u smislu ovog Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

II. NADLEŽNA TIJELA I DJELOKUG

Središnje tijelo

Članak 3.

(1) Središnje tijelo za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 je ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Središnje tijelo).

(2) Pri provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 i ovoga Zakona, Središnje tijelo surađuje s tijelima državne uprave nadležnim za poslove pravosuđa, unutarnjih poslova, vanjskih i europskih poslova te s drugim državnim tijelima.

(3) Tijelo iz čijeg djelokruga se traži određeni podatak i/ili usluga, obvezno je postupiti bez odgode radi brzog i učinkovitog postupanja Središnjeg tijela. Ukoliko zatraženi podatak ili usluga nije u djelokrugu zamoljenog tijela, dotično tijelo je dužno bez odgode ustupiti zahtjev nadležnom tijelu i o tome na najbrži mogući način obavijestiti središnje tijelo.

Djelokrug središnjeg tijela

Članak 4.

Središnje tijelo obavlja poslove propisane Uredbom Vijeća (EZ) br. 2201/2003 i ovim Zakonom, a osobito:

1. prima i prosljeđuje zahtjeve iz područja primjene Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003,
2. pruža stručnu pomoć po zahtjevima i zamolbama drugih središnjih tijela,
3. prikuplja podatke i informacije o statusu djeteta,
4. štiti dobrobit i interes djeteta,
5. pruža informacije o važećim propisima na području primjene ove Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003,
6. pruža informacije drugim središnjim tijelima o stanju predmetnih postupaka,
7. olakšava komunikaciju između nadležnih tijela u postupku,
8. surađuje i savjetuje se s drugim središnjim tijelima,
9. potiče mirno rješavanje sporova,
10. u odgovarajućim slučajevima pomaže u provođenju postupka,
11. upućuje obavijesti nadležnim tijelima država članica Europske unije, odnosno Europskoj komisiji u slučajevima propisanim Uredbom Vijeća (EZ) br. 2201/2003
12. potiče unapređenje provedbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003
13. obavlja i druge poslove sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

Nadležna tijela za primjenu i njihov djelokrug

Članak 5.

Nadležna tijela za donošenje odluka i provođenje određenih postupaka temeljem Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 su sudovi i centri za socijalnu skrb, sukladno propisanom djelokrugu i nadležnostima tih tijela.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanje na snagu

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1. Člankom 1. određuje se predmet ovoga Zakona. Njime se utvrđuje provedba Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br.j 2201/2003). Ujedno, predviđa se određivanje Središnjeg tijela, djelokrug tog tijela i njegov način rada, u skladu s obvezom država članica propisanom člankom 53. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

Uz članak 2. Člankom 2. radi dosljednosti, jednoobraznosti odnosno pravilne primjene i provedbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003, ovim Zakonom određuje se da pojmovi uporabljeni u ovome Zakonu imaju jednako značenje kao i pojmovi uporabljeni u Uredbi Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

Uz članak 3. Člankom 3. određuje se Središnje tijelo za provedbu Uredbe (EZ) br. 2201/2003. Poslove središnjeg tijela obavljat će ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, a koje je trenutačno Ministarstvo socijalne politike i mladih, polazeći od djelokruga utvrđenog drugim zakonima: Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, broj: 150/11, 22/12). Osim toga, Ministarstvo socijalne politike i mladih je određeno središnjim tijelom za provedbu Haaške konvencije od 25. listopada 1980. o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece, na koju upućuje i Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

Uz članak 4. Člankom 4. određuje se djelokrug Središnjeg tijela. Ovim člankom određuju se poslovi Središnjeg tijela, polazeći od djelokruga propisanog za ta tijela Uredbom Vijeća (EZ) br. 2201/2003, uključujući nadležnosti Središnjeg tijela za postupanje po pojedinim predmetima iz područja primjene ove Uredbe.

Uz članak 5. Člankom 5. propisuju se nadležna tijela za primjenu i njihov djelokrug. Uredba određuje nadležna tijela za odlučivanje u predmetima koje obuhvaća Uredba, sukladno propisanom djelokrugu i nadležnostima tih tijela. S obzirom na područja koja su uređena Uredbom Vijeća (EZ) br. 2201/2003 te odredbe kojima je obveza država odrediti nadležna tijela za odlučivanje odredbom članka 5. istaknuto je koja su to tijela u Republici Hrvatskoj. Ta tijela u predmetima obuhvaćenih područjem primjene ove Uredbe postupaju u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske kojima se, između ostalog, uređuje njihova stvarna i mjesna nadležnost i postupak.

Uz članak 6. Člankom 6. propisano je vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona.